

Crna Gora
Ministarstvo prosvjete

INFORMACIJA

O ZAKLJUČIVANJU MEMORANDUMA O RAZUMIJEVANJU IZMEĐU MINISTARSTVA PROSVJETE CRNE GORE I *PEACE CORPS* -a

Podgorica, 7. jun 2019. godine

Odnosi Crne Gore i SAD-a se zasnivaju na prijateljskim osnovama uz kontinuirani razvoj kako na bilateralnom planu, tako i kroz strateško partnerstvo u okviru NATO-a. Učestalost političkih i radnih kontakata predstavlja potvrdu izuzetnog međusobnog partnerstva.

Potpisivanje Memoranduma o razumijevanju između Ministarstva prosvjete Crne Gore i *Peace Corps*-a predstavlja još jednu potvrdu rastuće dinamike radnih kontakata, čiji je cilj unapređenje saradnje u oblasti obrazovanja i osnaživanje sveukupnih odnosa Crne Gore i SAD-a.

Pravni osnov za potpisivanje ovog Memoranduma je Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Sjedinjenih Američkih Država u vezi sa *Peace Corps* programom u Crnoj Gori, potpisan u Podgorici, 6. maja 2019. godine.

Memorandum predstavlja namjeru učesnika da sarađuju na razvoju projekata i aktivnosti u oblasti nastave engleskog jezika, koje je identifikovalo Ministarstvo prosvjete, a podržava *Peace Corps*, obezbijedi vanjskim *Peace Corps* volonterima u cilju rješavanja lokalnih i nacionalnih prioriteta i postizanju održivih rezultata.

Osim podrške u realizaciji nastave na engleskom jeziku, volonteri će sa domaćim nastavnicima raditi takođe na angažovanju mladih u vannastavnim klubovima, obrazovnim kampovima i sportskim programima, čiji je cilj kulturna saradnja i razvijanje određenih sposobnosti kod učenika.

Angažman volontera *Peace Corps*-a u Crnoj Gori će znatno unaprijediti kvalitet učenja engleskog jezika u crnogorskim osnovnim i srednjim školama, naročito u manje razvijenim sredinama na sjeveru države, koji zbog svog ekonomskog ili socijalnog položaja ne bi bili u prilici da uče engleski jezik, da usavršavaju svoja znanja i podižu profesionalne kapacitete. Na ovaj način obrazujemo kadar koji će biti u prilici da daje doprinos razvoju svojih sredina, a time i ukupnom prosperitetu Crne Gore.

Aktivnosti predviđene ovim Memorandumom su u potpunosti u skladu sa prioritetima Ministarstva prosvjete u vezi sa unapređenjem kvaliteta učenja engleskog jezika, posebno zbog činjenice da će volonteri biti dodijeljeni školama kojima je to najpotrebnije. Značaj izučavanja engleskog jezika još od ranog uzrasta prepoznat je i reformom obrazovanja iz 2017. godine, kojom je engleski jezik uveden u predškolske ustanove. Takođe, prošle godine je u pet odjeljenja osnovnih škola u Crnoj Gori uvedena nastava na engleskom jeziku, što je i važan korak ka internacionalizaciji crnogorskog obrazovnog sistema.

Činjenica da je Crna Gora 142. država u kojoj će *Peace Corps* sprovoditi svoj program govori o značaju ovog programa i vrijednostima na kojima je zasnovan.

Peace Corps je agencija američke Vlade koja je osnovana 1961. od strane tadašnjeg predsjednika Džona F. Kenedija sa ciljem promovisanja mira i prijateljstva u svijetu, putem slanja američkih volontera koji bi doprinosili ekonomskom i društvenom razvoju zemalja domaćina u kojima oni služe.

MEMORANDUM O RAZUMIJEVANJU

IZMEĐU

MINISTARSTVA PROSVJETE CRNE GORE I *PEACE CORPS*

Ovaj Memorandum o razumijevanju (u daljem tekstu: “MoR”), od strane i između Ministarstva prosvjete Crne Gore (u daljem tekstu: “Ministarstvo”) i *Peace Corps*, posredstvom kancelarija *Peace Corps* u Albaniji i Crnoj Gori (u daljem tekstu: “*Peace Corps*/ Albanija i Crna Gora”), (Ministarstvo i *Peace Corps*/ Albanija i Crna Gora zajedno u daljem tekstu: “učesnici”) definiše razumijevanje i namjeru učesnika da sarađuju na razvoju projekata i aktivnosti u oblasti nastave engleskog jezika, koje je identifikovalo Ministarstvo, a podržava *Peace Corps* obezbijedivanjem *Peace Corps* volontera i *Peace Corps* Volontera za dodatne aktivnosti na kraći rok, shodno potrebama (zajedno u daljem tekstu: “PCV” ili “volonteri”).

I. TRAJANJE; SVRHA MoR

Ovaj MoR definiše razumijevanje i namjeru učesnika u pogledu uloga i odgovornosti *Peace Corps* i Ministarstva u dizajniranju, promociji, implementaciji, evaluaciji i kontinuiranoj podršci projektima i aktivnostima u oblasti nastave engleskog jezika i namjerava da podstakne zainteresovane strane da kreiraju projekte i aktivnosti tako da budu djelotvorni u rješavanju lokalnih i nacionalnih prioriteta i postizanju održivih rezultata.

Oba učesnika iskazuju svoju namjeru da učestvuju u projektima i aktivnostima naznačenim u ovom MoR, kao i da sprovode obaveze navedene u ovom MoR.

Memorandum upućuje na Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Sjedinjenih Američkih Država u vezi sa *Peace Corps* programom u Crnoj Gori, potpisan u Podgorici, 6. maja 2019. godine.

Svaki od učesnika ovog MoR je zaseban i nezavisan entitet. Kao takav, svaki zadržava svoj identitet u pružanju usluga i svaki je odgovoran za uspostavljanje vlastitih politika i finansiranje vlastitih aktivnosti, osim onih koje su ovdje navedene. Ovaj MoR nije pravno obavezujući. Takođe, ovim se MoR ne zasniva radni odnos, partnerstvo, agenturu, zajedničko ulaganje ili sličan pravni odnos između *Peace Corps* i Ministarstva, niti *Peace Corps* i Ministarstvo imaju ovlašćenje da se obavezuju ili djeluju u ime druge strane. Očekuje se da predviđene obaveze učesnika u okviru ovog MoR budu predmet njihovih nadležnosti, propisa, politika, prioriteta i dostupnosti sredstava. Namjera učesnika ovog MoR je da PCV u svakom trenutku ostanu PCV tokom saradnje učesnika ovog Memoranduma, koliko god ona trajala. Svaka namjera korišćenja službenih pečata, amblema (logoa) ili naziva može se dozvoliti samo uz prethodnu pisanu dozvolu.

II. ODABIR VOLONTERA I OBUKA

A. Rekrutovanje i odabir. *Peace Corps* namjerava da regrutuje i odabere PCV koji imaju odgovarajuće vještine. Očekuje se da će se odabir PCV za projekat/aktivnosti izvršiti nakon provjere njihovih jezičkih i tehničkih vještina, profesionalnih referenci, pogodnosti za službu, i pravne i medicinske procjene. Ministarstvo namjerava da *Peace Corps*-u u potpunosti povjeri proces regrutovanja i odabira PCV.

B. Obuka. *Peace Corps* namjerava da PCV obezbijedi opis njihovih dužnosti i odgovornosti ("Opis pozicije"). Očekuje se da će osoblje *Peace Corps*-a obezbijediti PCV uvid u njihove privilegije (uključujući nadoknade, zdravstvenu zaštitu i odsustvo) i obaveze (uključujući profesionalno ponašanje, poštovanje relevantnih crnogorskih zakona i *Peace Corps* politika i procedura) vezane za njihovu funkciju volontera; administrativnu, zdravstvenu, bezbjednosnu i sigurnosnu obuku; interkulturalnu obuku, tehničku obuku, i predložiti im osnovna očekivanja u vezi sa njihovim rezultatima rada.

III. ANGAŽOVANJE VOLONTERA

A. Odabir lokacije. Od Ministarstva se očekuje da da pomogne *Peace Corps* u identifikovanju snažnih lokalnih zajednica i organizacija koje *Peace Corps* može da razmotri za angažovanje volontera. Od takvih mogućih lokacija za angažovanje volontera se očekuje da ispunjavaju kriterijume *Peace Corps* za identifikovanje lokacije i postavljanje. Ovi kriterijumi mogu da uključe, ali nisu ograničeni na: aktivno angažovanje rukovodstva u zajednici, prisustvo održive i dosljedno pouzdane mreže za podršku volonterima, kao i prisustvo kolega iz zajednice koji su voljni da budu radni partneri volonterima.

Očekuje se da svaka lokacija koja se razmotri za postavljanje volontera zadovoljava *Peace Corps* kriterijume o bezbjednosti lokacije. Ovi kriterijumi uključuju, ali nisu ograničeni na sljedeće:

1. Škola ili organizacija je podnijela zahtjev za volontera, kojim se opisuje potreba za nastavom engleskog jezika i sličnim oblastima koje uključuju angažovanje mladih i razvoj zajednice.
2. Škola ili organizacija ima potrebe koje su u skladu sa projektnim ciljevima *Peace Corps*.
3. Škola ili organizacija je dodijelila odgovarajućeg kolegu i/ili supervizora da podrži Volontera u njegovom/njenom radu.
4. Ne očekuje se da PCV svojim angažmanom zamijeni crnogorskog nastavnika, opštinskog službenika ili službenika zaposlenog u Ministarstvu.

Od takve lokacije, zajednice ili organizacije može se očekivati da potpiše poseban memorandum o razumijevanju sa *Peace Corps*.

B. Trajanje angažmana. Volonteri se angažuju na period od 24 mjeseca. [PCV za dodatne aktivnosti služe kraće, od 3 to 12 mjeseci, zavisno od potreba angažmana. Očekuje se da će trajanje angažmana biti naznačeno u opisu pozicije.]

C. Produženje angažmana. Volonteru se angažman može produžiti u dogovoru sa organizacijom, zajednicom ili mjestom gdje je Volonter angažovan, *Peace Corps* programom i samim volonterom, a u skladu sa *Peace Corps* politikama i procedurama.

D. Prijevremeni prekid angažmana. Angažman u *Peace Corps* programu je na dobrovoljnoj osnovi i PCV može prekinuti svoj angažman u bilo koje vrijeme. Ako PCV nije u mogućnosti ili odluči da ne završi angažman koji je započeo po ovom MoR i da otkaz tokom služenja, primjenjuju se standardne politike *Peace Corps*. Ministarstvo je saglasno da *Peace Corps* nema nikakvu obavezu da zamijeni PCV koji da otkaz ili mu je angažman završen. Pored toga, po sopstvenom nahođenju, *Peace Corps* može prekinuti služenje PCV u skladu sa svojom politikom.

E. Nadzor. *Peace Corps* direktor za zemlju, i lokalna zajednica ili organizacija kojoj je volonter dodijeljen, zajedno prate rad PCV. Očekuje se da će povratne informacije koje se daju volonteru o njegovoj evaluaciji biti kontinuirane i da su proizvod zajedničkih napora volonterovih radnih partnera iz lokalne zajednice i *Peace Corps*. Očekuje se da će formalne povratne informacije biti dostavljene tokom planiranih terenskih posjeta koje se organizuju radi mjerenja napretka i efikasnosti volontera. Primarna odgovornost za vršenje nadzora nad PCV leži na direktoru *Peace Corps* za zemlju u skladu sa *Peace Corps* politikama, propisima i privilegijama. Očekuje se da će se svaka disciplinska ili slična radnja koja se preduzima u vezi sa bilo kojim volonterom biti utvrđena isključivo od strane *Peace Corps*.

IV. ULOGA I ODGOVORNOST

A. *Peace Corps* namjerava da:

1. obezbijedi volontere koji će pružati pomoć u realizaciji programa koji se tiču nastave engleskog jezika i sličnih oblasti, uključujući angažovanje mladih i razvoj zajednice;
2. angažuje, sarađuje, koordinira i radi sa Ministarstvom u cilju revidiranja, razvijanja i osmišljavanja projekata i aktivnosti u oblasti nastave engleskog jezika.
3. formira Projektni Savjetodavni Odbor koji će se sastojati od predstavnika Ministarstva, osoblja *Peace Corps*, imenovanih PCV, i relevantnih članova zajednice, uključujući nevladine organizacije i druge domaće ili međunarodne organizacije; i
4. pruži Ministarstvu prilike, u skladu sa mogućnostima, da se zajedno sa *Peace Corps* angažuje tokom inicijalnih obuka za nove Volontere, ceremoniji polaganja zakletve novih volontera i drugim događajima *Peace Corps* prema potrebama i na zahtjev *Peace Corps*.

B. Ministarstvo namjerava da:

1. angažuje, sarađuje, koordinira i radi sa *Peace Corps* kako bi razvili, dizajnirali i pregledali projekte i aktivnosti u oblasti nastave engleskog jezika i povezivanje *Peace Corps* sa relevantnim regionalnim i lokalnim kancelarijama i osobljem, i obratno, zbog implementacije takvih projekata i aktivnosti;
2. odredi predstavnika koji će biti kontakt osoba za *Peace Corps* kao i član Projektnog savjetodavnog odbora i informisati *Peace Corps* o Vladinim prioritetima razvoja nastave engleskog jezika;
3. idektifikuje potencijalne zajednice ili lokacije gdje će Volonteri biti angažovani, kako bi *Peace Corps* pregledao i provjerio ove lokacije;
4. podrži *Peace Corps* na način što će informisati lokalne zajednice koje učestvuju u *Peace Corps* programu u Crnoj Gori, o saradnji između Ministarstva i *Peace Corps*, obaviještavati o dolasku PCV u zemlju, javno podržavati *Peace Corps* program i rad volontera, i aktivno učestvovati, po potrebi, sa osobljem *Peace Corps* na inicijalnim obukama kao i u posjetama lokacijama gdje će volonteri biti angažovani;
5. ponudi tehničku ekspertizu i pomoć, kada to *Peace Corps* zatraži, tokom obavezne inicijalne obuke i stručnog usavršavanja tokom službe, kao i tokom drugih radionica i događaja za volontere, po zahtjevu *Peace Corps*.
6. pregleda i doprinosi godišnjem izvještaju *Peace Corps* opisujući nivo uspjeha projekata i aktivnosti;
7. podrži učešće dodijeljenih radnih partnera na obaveznim *Peace Corps* obukama ili događajima, shodno zahtjevu;
8. pruži *Peace Corps* bilo koju drugu vrstu podrške i pomoći, shodno zahtjevu *Peace Corps*, a u vezi sa projektima i aktivnostima razvijenim u skladu sa ovim MoR, ili u vezi sa *Peace Corps* programom u zemlji; i
9. podrži *Peace Corps* program u Crnoj Gori obezbjeđivanjem kancelarijskog prostora za lokalno angažovano osoblje *Peace Corps*, kao doprinos zemlje domaćina.

V. PODRŠKA VOLONTERIMA

A. *Peace Corps* namjerava da obezbijedi:

1. mjesečnu nadoknadu za pokrivanje troškova života, nadoknadu za početne troškove smještaja, nadoknadu za vrijeme odsustva, nadoknadu za prilagođavanje nakon povratka u matičnu zemlju, u skladu sa *Peace Corps* aktom i važećim *Peace Corps* propisima.
2. sve zdravstvene i medicinske troškove i usluge, uključujući vakcinaciju, primarnu zaštitu i hitne intervencije, medicinsku evakuaciju i, u skladu sa američkim zakonom, nadoknade za povrede ili bolesti nastale tokom službe u okviru *Peace Corps* koje se daju nakon završene službe; i
3. sve troškove putovanja u vezi sa *Peace Corps* (npr. troškove avionske karte za odlazak do mjesta služenja, troškove avio karte za povratak u matičnu zemlju, sva putovanja u vezi sa *Peace Corps*) i troškove za slučaj bezbjednosne evakuacije.

B. Ministarstvo namjerava da obezbijedi:

1. kontakt osobu u okviru Ministarstva, za rad sa *Peace Corps* osobljem, kako bi se omogućili djelotvorni radni odnosi na svim nivoima. Ova kontakt osoba će služiti kao ključna kontakt tačka za komunikaciju između Ministarstva i *Peace Corps*, koja može, o trošku Ministarstva, učestvovati u Projektnom savjetodavnom odboru, omogućiti *Peace Corps* povezivanje sa resursima Ministarstva (kao što su nacionalne strategije) i identifikovati potencijalne internet stranice i članove tehničkog osoblja u okviru Ministarstva koji bi služili kao izvori informacija *Peace Corps*-u, kada je to prikladno;
2. relevantne informacije o tekućim projektima koje sprovode nacionalne ili međunarodne organizacije u Crnoj Gori, uključujući studije, planove i druge projektne materijale razvijene u saradnji sa Ministarstvom i ovim organizacijama koje bi mogle uticati na ili nadograditi rad volontera;
3. Pomoć *Peace Corps*-u u osmišljavanju obuka tokom službe i drugih tehničkih obuka koje će ojačati sposobnost volontera i njihovih kolega u Crnoj Gori da služe potrebama crnogorske zajednice. Metodologija podučavanja, politika i procedure Ministarstva i slične teme će biti pokrivene tim obukama;
4. podršku tehničkoj obuci tako što će omogućiti kolegama na lokalnom nivou da učestvuju, kada je to prikladno, na obukama sponzorisanim od strane *Peace Corps*. Takva podrška može uključivati davanje slobodnih dana, pokrivanje troškova putovanja i smještaja za kolege na lokalnom nivou ako je potrebno, i, ako je moguće, obezbjeđivanje prostora za obuku ili pomaganje *Peace Corps*-u u identifikovanju i pokrivanju troškova za prostorije za obuku. Tehnička obuka će

biti zakazana tako da se izbjegne preklapanje sa drugim aktivnostima u lokalnim kancelarijama domaćina.

VI. SIGURNOST, BEZBJEDNOST I ZDRAVLJE

Peace Corps ne namjerava da šalje PCV na lokacije koje su od strane Ambasade SAD i *Peace Corps* direktora za zemlju definisane kao “zabranjena područja” gdje je PCV zabranjeno da putuju. *Peace Corps* ima uspostavljen sistem volonterske podrške kako bi se minimizovali sigurnosni rizici propisani politikom *Peace Corps*. PCV su uključeni u akcioni plan za hitne slučajeve *Peace Corps* i kontaktirani su u slučaju da postoji lična ili hitna situacija koja se tiče *Peace Corps*. Očekuje se da će Ministarstvo pružiti pomoć, ili usmjeriti druge da pomognu *Peace Corps*, po potrebi, pružanjem podrške u koordinacij PCV medicinske i hitne evakuacije, olakšavanjem komunikacije između PCV i *Peace Corps* i kontaktiranjem *Peace Corps* u medicinskoj ili bezbjednosnoj situaciji u kojoj PCV nije u mogućnosti da sam kontaktira *Peace Corps*. *Peace Corps* je odgovoran za sve zdravstvene, medicinske i troškove evakuacije PCV.

VII. IZVJEŠTAVANJE, MONITORING I EVALUACIJA

Ministarstvo i *Peace Corps* namjeravaju da zajedno rade na razvijanju mehanizama za monitoring i evaluaciju i odrede način izvještavanja za projekte i aktivnosti definisane ovim MoR.

VIII. TRAJANJE; OBNOVA I PRODUŽENJE; DODATNE IZMJENE

Ovaj MoR će biti na snazi pet (5) godina od datuma posljednjeg potpisa. Učesnici mogu razmotriti ovaj Memorandum nakon ovog perioda i odlučiti da nastave saradnju. I *Peace Corps* i Ministarstvo mogu raskinuti ovaj MoR, te se očekuje da će drugoj strani dostaviti pisano obavještenje trideset (30) dana prije predviđenog raskida. Učesnici mogu da mijenjaju, modifikuju ili dopunjavaju ovaj MoR. Očekuje se da će svaka takva promjena, modifikacija ili dopuna ovog MoR biti u pisanoj formi i potpisana od strane oba učesnika. Učesnici su saglasni da je engleska verzija MoR-a mjerodavna.

IX. KONTAKT OSOBE

Kristina Ljuljdjuraj

Odjeljenje za međunarodnu saradnju i
evropske integracije
Ul: Vaka Đurovića b.b., 81000 Podgorica
+382 20 410 163
kristina.ljuljdjuraj@mps.gov.me

Kyle Olsen

Direktor za programe i obuku
SAD *Peace Corps* Albanija i Crna Gora
Ul: Besnik Sykja; Banesa 2, Tirana, Albanija
+355-4-2365-033
kolsen@peacecorps.gov

Potpisano u _____, dana _____ 2019, u dva originalna primjerka, na crnogorskom i engleskom jeziku.

**Za Ministarstvo prosvjete,
ovlašćeni zastupnik:**

Dr Damir Šehović
Ministarstvo prosvjete Crne Gore
Ministar

**Za *Peace Corps*,
ovlašćeni zastupnik:**

Kate M. Becker
Peace Corps Albanija i Crna Gora
Direktor